

DOI:10.35774/app2024.02.090
УДК 343.2

Юлія Муравська,

кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри безпеки та правоохоронної
діяльності Західноукраїнського
національного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9695-1075>

Ігор Метельський,

кандидат юридичних наук, доцент,
в.о. зав. кафедри безпеки та правоохоронної
діяльності
Західноукраїнський національний
університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8518-9321>

Руслан Романів,

аспірант, Західноукраїнський національний
університет

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ТА ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Досліджено основні переваги використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції, а також у діяльності правоохоронних органів. Метою статті є спроба сформулювати перспективи використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції та правоохоронній діяльності. В результаті проведеного дослідження сформульовано переваги використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції, а також у діяльності правоохоронних органів, визначено основні напрямки диверсифікації сфер застосування технологій ШІ.

Зроблено висновок, що використання штучного інтелекту в юридичній та правоохоронній практиці відкриває нові можливості, але також може підпадати під вплив відповідних загроз. Тому під час використання технологій ШІ юристи, наприклад, мають дотримуватися принципів конфіденційності та безпеки даних, а правоохоронцям необхідно впровадити нову підготовку, щоб мати змогу успішно адаптуватися до нового середовища.

Ключові слова: штучний інтелект, юриспруденція, правоохоронна діяльність, безпека.

Muravska Y., Metelskyi I., Romaniv R.

Prospects of using the artificial intelligence technologies in jurisprudence and law enforcement

This article examines the main advantages of artificial intelligence technologies using in jurisprudence and law enforcement. The purpose of this article is an attempt to formulate the prospects for the use of artificial intelligence technologies in jurisprudence and law enforcement. The authors identify the threats and formulate the prospects for the use of AI in jurisprudence and law enforcement. The relevance of this research is, accordingly, explained by the need to conduct a comparative organizational and legal analysis of the liability of manufacturers/developers of software based on AI technologies and lawyers and law enforcement officers in case of an error or wrong decision in the process of using AI in their professional activities.

As a result of the study, the authors reviewed the services that optimize access to and analysis of legislation and judicial practice, noted the results of the assessment of the global market for artificial intelligence software, formulated a number of advantages of using artificial intelligence technologies in jurisprudence and law enforcement, identified the main areas of diversification of the areas of application of AI technologies that are related to the ones under study, proposed solutions in the situation of inconsistency of AI forecasts, and formulated a

The article emphasizes the need to adopt changes and improve the qualifications of employees in the field of law and law enforcement. The authors come to the conclusion that the use of artificial intelligence in legal and law enforcement practice opens up new opportunities, but may also be subject to relevant threats. Therefore, when using AI technologies, lawyers, for example, should adhere to the principles of data privacy and security, and law enforcement

officers will need to introduce new training to be able to successfully adapt to this new environment.

Keywords: artificial intelligence, jurisprudence, law enforcement, security.

Постановка проблеми. Штучний інтелект (ШІ) революціонізує практику права та правоохоронної діяльності, надаючи нові інструменти для ефективного вирішення різноманітних питань для пошуку, аналізу інформації, прогнозування ситуацій та ризиків у сфері суспільно-правових наук. Сьогодні ШІ широко використовується на практиці і його роль зростає. Метою, що сформульована в рамках наукової статті, є дослідження перспектив використання технології ШІ у юриспруденції; акцент зроблено на сфері правоохоронної діяльності. Головне завдання в рамках досягнення поставленої мети – встановлення, наскільки ті, хто будуть використовувати технології ШІ на щодень у дотичній до досліджуваної сфери (юристи, правоохоронці), ознайомлені з ними, які бачать перспективи і обмеження щодо їхнього застосування. Юриспруденцію як сферу дослідження обрано не випадково: у ній, як ніде інде, присутні виклики справедливості й неупередженості. На тлі дискусій про довіру і доброчесність сучасної правової, правозастосовної та правоохоронної системи технології ШІ можуть бути ключем до вирішення цих проблем.

У юридичному та, зокрема, правоохоронному секторі відбувається помітна трансформація значною мірою через зростання інтеграції штучного інтелекту (ШІ). Цей сплеск програмного забезпечення для юриспруденції та правоохоронної діяльності зі штучним інтелектом – не просто швидкоплинна тенденція; це фундаментальний зсув, який змінює спосіб роботи правової індустрії. У статті розглянуто вплив штучного інтелекту на юриспруденцію та правоохоронну діяльність, досліджено, як розвиток юридичного програмного забезпечення зі штучним інтелектом докорінно трансформує юридичну практику та як це впливає на галузь правоохоронної діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика використання технологій штучного інтелекту у різноманітних сферах актуальна та перспективна. Наукова праця ґрунтується на дослідженнях використання ШІ у галузі права, правоохоронної діяльності та безпекознавства, а саме: Г. Андрощука (Андрощук Г., 2021), С. Барбашина (Барбашин С., 2023), В. Богом'ї, А. Гудзя (Богом'я В., Гудзь А., 2023), О. Костюченка (Костюченко О., 2023), Д. Коробцової (Д. Коробцова, 2023), Т. Коцка (Коцко Т., 2023), Ю. Муравської (Муравська Ю., 2023), С. Рассела, П. Норвіга (Рассел С., Норвіг П., 2021), Є. Тимошенка (Тимошенко Є., 2020), Дж. Віллсенора (Віллсенор Дж., 2023), О. Ярої, А. Блажеєва, Л. Головка та В. Башкатової (Yara O., Brazheyev A., Golovko L., Bashkatova V., 2021) та ін. Актуальність обрання тематики використання ШІ у юриспруденції та правоохоронній діяльності пояснюється необхідністю формування перспектив та обмежень, що виникають на практиці.

Мета дослідження. Мета наукового дослідження – спроба сформувати перспективи використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції та правоохоронній діяльності. З огляду на поставлену мету завдання дослідження полягають у такому:

- вивчити основні переваги використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції, а також у діяльності правоохоронних органів;
- проаналізувати відповідальність виробників / розробників програмного забезпечення на базі технологій ШІ та юристів і правоохоронців у випадку помилки чи прийняття хибного рішення;
- визначити загрози та сформулювати перспективи використання ШІ в юриспруденції та правоохоронній діяльності.

Вклад основного матеріалу дослідження. Штучний інтелект готовий радикально змінити практику у всіх сферах суспільного життя, що в перспективі дасть змогу більш ефективно запобігати злочинам. Незважаючи на те, що історія технологічних інновацій серед юристів та правоохоронців тривала, останнє впровадження масштабних систем (наприклад, GPT-3,5 і GPT-4) є першим випадком, коли широкодоступні технології можуть виконувати складні аналітичні завдання для запобігання злочинності з уміннями, які раніше вважалися прерогативою висококваліфікованих фахівців, здійснювати аналітичну розвідку на основі відкритих даних, будувати шляхи протидії економічному шпигунству.

Правоохоронні структури, що успішно використовують передові технології штучного інтелекту, матимуть змогу реагувати та діяти за більш короткий період часу, з вищою ефективністю та з більшими шансами на успішний результат у запобіганні злочинам. Ті структури, які не зможуть адаптуватися до можливостей штучного інтелекту, ризикують втратити конкурентоспроможність через значні витрати, що може підірвати їхню здатність адаптуватися до умов сучасного високотехнологічного середовища.

В. Богом'я та А. Гудзь зазначають, що «...як і у випадку з будь-якою потужною технологією, з штучним інтелектом також пов'язані ризики та етичні проблеми, у т. ч. сумніви щодо упередженості та дискримінації, конфіденційності даних та впливу штучного інтелекту на зайнятість» [3, с. 16]. Такі фак-

тори мають великий вплив на результативність показників у правоохоронній діяльності. Як наголошувалося у попередньому дослідженні Ю. Муравської, «...скільки ШІ не володіє моральними чи етичними поглядами та переконаннями, а являє собою чисту систему, яка обробляє історичні дані, які своєю чергою можуть містити гендерні або расові упередження» [7, с. 174]. Власне, це є одним із головних недоліків самої технології ШІ в контексті її використання, наприклад, правоохоронними органами. Власне, тому варто погодитись з думкою Є. Тимошенка, що «...до тих пір, поки відповідальність, володіння, розпорядження та користування майном ШІ покладається на виробника або користувача об'єкта робототехніки, не викликає ускладнень визначення суб'єкта правових відносин або суб'єкта права» [9, 331]. Такої самої позиції дотримуються С. Рассел та П. Норвіг [8, 134]. Водночас Т. Коцко, виокремлюючи сфери, що є цільовими в контексті застосування технологій ШІ, зазначає «...для України, технології штучного інтелекту набувають особливого значення у сфері військово-промислового комплексу, комунікацій, захисту інформації, інформаційної безпеки загалом» [5, с. 141]. Автор зосередив увагу у своєму дослідженні на промисловості та інформаційній безпеці. Ми вважаємо за доречне розширити цей перелік такими важливими сферами, як юриспруденція та правоохоронна діяльність. О. Костюченко наголошує на ефективності ШІ в діяльності правоохоронних органів та, відповідно, необхідності «...розробити проект внесення доповнень до кримінального процесуального законодавства щодо регламентації прав учасників процесу» [4, с. 138]. Така рекомендація, на нашу думку, цілком обґрунтована, оскільки швидкий розвиток технологій та створення сучасних нейронних систем є актуальним інструментом підвищення ефективності роботи у правоохоронній сфері.

Технологіям штучного інтелекту у сфері юриспруденції та правоохоронної діяльності, як будь-якому новому інструменту, притаманні певні загрози та ризики. Г. Андрощук виокремлює такі загрози злочинності із застосуванням ШІ: 1. Високий рівень небезпеки (порушення систем, керованих ШІ, масштабний шантаж). 2. Середній рівень небезпеки (шахрайство, кібератаки обман розпізнавання облич). 3. Низький рівень небезпеки (переслідування за допомогою ШІ, підробка) [1, с. 65–70]. На нашу думку, до загроз із високим рівнем небезпеки варто віднести також економічне шпигунство.

Штучний інтелект вже широко використовується в юриспруденції та у сфері правоохоронної діяльності, зокрема для проведення об'ємних аналітичних досліджень. Юристи та правоохоронці можуть навіть не здогадуватись про використання штучного інтелекту у цій галузі, оскільки він інтегрований у багато дослідницьких послуг. Одним з таких сервісів є «Westlaw Edge», створений компанією «Thomson Reuters» більше трьох років тому [13]. Алгоритми машинного навчання спрямовані на розуміння значення слів, а не лише їхнє співвідношення з ключовими словами. Наприклад, функція «Quick Check» від «Westlaw Edge» використовує штучний інтелект для аналізу аргументу або шаблону, щоб знайти додаткову інформацію або визначити відповідний орган у ланцюзі подій, який, можливо, був пропущений. Цей інструмент може навіть виявити випадки, коли згадана справа була опосередковано скасована [14]. Також, як зазначають О. Яра, А. Блажеєв, Л. Головка, В. Башкатова, «...українські поліцейські неодноразово висловлювали зацікавленість у програмах штучного інтелекту, які допомагають виявляти людей, схильних до насильства» [15].

До основних переваг використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції, а також у діяльності правоохоронних органів, на нашу думку, належать такі:

1. Автоматизація рутинних завдань: ШІ допомагає автоматизувати рутинні завдання (підготовка документів, аналіз правової інформації), а також ведення аналітичних досліджень та аналізу судової практики у всіх сферах суспільного життя.

2. Прогнозування результатів судових рішень: застосування алгоритмів машинного навчання дає змогу прогнозувати результати судових рішень на основі аналізу попередніх судових вироків та судової практики.

3. Ефективний пошук інформації: Системи штучного інтелекту допомагають знаходити та аналізувати великі обсяги правової інформації швидше й ефективніше, що сприяє ухваленню кращих юридичних рішень у напрямку запобігання правопорушенням.

4. Підтримка прийняття рішень: ШІ надає юристам і правозастосовникам підтримку під час прийняття рішень, аналізуючи дані та надаючи рекомендації щодо найбільш оптимальних варіантів дії.

5. Віртуальні асистенти: ШІ використовується для створення віртуальних асистентів для юристів, які можуть надавати допомогу в різних аспектах правової практики, у т. ч. ведення переговорів, підготовку до судових процесів та навчання.

Отже, ШІ вже відіграє важливу роль у сучасній правозахисній та правозастосовчій системі, і його вплив зростає. Розвиток та вдосконалення штучного інтелекту в юридичній та правоохоронній сферах

має великий потенціал для покращення якості досудового розгляду справ, правосуддя, забезпечення доступності правової допомоги, підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів та підвищення ефективності юридичної системи.

За даними «FAMA. AGENCY», в Україні функціонують сервіси, які оптимізують доступ та аналіз законодавства і судової практики, а саме: «Liga Zakon», «ЄСІТС», «Прецедент», «Opendatabot», «Chat GPT». Ці сервіси (крім «ChatGPT») по суті не використовують технологій штучного інтелекту [6]. Ринок юридичного програмного забезпечення зі штучним інтелектом, який у 2022 р. оцінюється приблизно в 1,04 млрд дол., перебуває на стадії стрімкого зростання. За прогнозами, до 2030 р. він зросте приблизно до 8,7 млрд дол. завдяки вражаючим середньорічним темпам зростання (CAGR) на рівні 18,2% [11]. Це зростання не обмежується одним регіоном; це глобальне явище, зі значними успіхами на таких ринках, як США та Китай. Таке зростання, звичайно, може спровокувати зникнення або різке зменшення кількості робочих місць у сфері юриспруденції під впливом штучного інтелекту. Так, у нещодавньому звіті «Goldman Sachs» підраховано, що 44% юридичних завдань у США можна автоматизувати за допомогою штучного інтелекту – це вищий відсоток, ніж у будь-якому іншому секторі, окрім адміністративної роботи [12]. Така статистика відкриває очі і змушує нас переосмислити роль юристів у майбутньому, керованому штучним інтелектом. Водночас, поява штучного інтелекту в юридичній чи правоохоронній практиці не означає зменшення потреби у відповідних спеціалістах. Навпаки, це означає перехід до більш інтегрованого підходу, коли ШІ виконує рутинні завдання, дозволяючи юристам та правоохоронцям зосередитися на складних, стратегічних аспектах своєї роботи. Така еволюція спрямована на посилення, а не заміну людського досвіду. У міру того, як штучний інтелект трансформує юридичну та правоохоронну сфери, його застосування стає все більш різноманітним та ефективним у контексті трансформування напрямків його діяльності.

1. Перевірка та аналіз документів (інструменти штучного інтелекту все частіше використовуються для аналізу великої кількості юридичних документів, ефективніше виявляючи релевантну інформацію, ніж ручні процеси; управління контрактами в контексті захисту від виявів недобросовісної конкуренції та боротьби з економічним шпигунством; електронне судочинство: у судових процесах штучний інтелект покращує електронні докази, ефективно сортує електронні листи, повідомлення та інші цифрові документи, щоб знайти потрібні докази, скорочуючи час і витрати).

2. Предиктивна аналітика (системи на основі штучного інтелекту можуть допомогти у прийнятті більш обґрунтованих юридичних рішень, прогнозуючи результати на основі історичних даних; алгоритми штучного інтелекту можуть аналізувати минулі судові рішення і прогнозувати можливі результати поточних справ, допомагаючи юристам більш ефективно розробляти стратегії); оцінка ризиків: ці інструменти можуть оцінювати ризики, пов'язані з веденням справи або транзакції, надаючи юристам кращу інформацію для прийняття рішень).

3. Юридичні дослідження (ШІ зробив революцію в юридичних дослідженнях, надавши юристам безпрецедентний доступ до прецедентного правоохоронної діяльності і законодавчих актів, а також їхній аналіз; автоматизоване узагальнення судової практики: ШІ може узагальнювати відповідні прецеденти, полегшуючи юристам розуміння і цитування відповідних прецедентів; контекстний аналіз: системи штучного інтелекту можуть надавати контекст юридичним запитам, знаходячи відповідні закони і справи та пояснюючи їхню застосовність у різних сценаріях; комплексна юридична перевірка: ШІ спрощує проведення юридичного аудиту, забезпечуючи швидший та інтелектуальніший аналіз).

4. Економічна розвідка (угоди зі злиття та поглинання: при злиттях і поглинаннях ШІ може швидко аналізувати величезну кількість даних цільової компанії, оцінюючи дотримання законодавства, фінансові ризики та зобов'язання; операції з нерухомістю: ШІ допомагає перевіряти нерухомість, аналізуючи земельні записи, закони про зонування та екологічні норми).

5. Моніторинг комплаєнсу (ШІ має вирішальне значення для контролю за дотриманням нормативних вимог, щоб не відставати від змін у законодавстві та забезпечувати їх дотримання; відповідність нормативним вимогам: системи штучного інтелекту допомагають відстежувати і забезпечувати відповідність законодавчим нормам, що постійно змінюються, знижуючи ризик штрафних санкцій за їх недотримання; захист даних і конфіденційність: особливо в умовах GDPR та інших законів про конфіденційність інструменти штучного інтелекту можуть допомогти в управлінні та захисті персональних даних в організації).

6. Складання юридичних документів на замовлення (ШІ може допомогти у створенні індивідуальних юридичних документів на основі конкретних потреб клієнта та особливостей справи).

7. Інтелектуальна власність (у сфері інтелектуальної власності штучний інтелект сприяє ефективному аналізу патентів і торгових марок; ШІ допомагає виявити потенційні порушення, спростити пошук

конфліктів у торговельних марках, а також підвищити ефективність і точність управління інтелектуальною власністю; патентний аналіз: ШІ може аналізувати патентні портфелі, виявляючи потенційні порушення та можливості для подачі патентних заявок; пошук торговельних марок: ШІ підвищує ефективність пошуку торговельних марок, швидко скануючи бази даних на наявність потенційних конфліктів).

8. Юридичний білінг та облік робочого часу (ШІ трансформує юридичне виставлення рахунків і облік робочого часу за допомогою автоматизованих систем для точного виставлення рахунків і фінансового контролю, спрощуючи адміністративні завдання).

9. Фінансовий менеджмент (інструменти ШІ можуть аналізувати фінансові дані, щоб надавати юридичним фірмам інформацію про об'єкти управління).

10. Правоохоронна діяльність (використання технологій ШІ для формування досудової доповіді, проведення вартісного оцінювання розміру покарання; прийняття рішення щодо адміністративних правопорушень, ДТП тощо; використання ШІ для проведення розшифровки записів судових засідань та допитів; автоматизоване формування типових документів; проведення різноманітних експертиз тощо).

Ці приклади ілюструють, як штучний інтелект може ввести значні зміни в юридичну та правоохоронну практику. Він не обмежується лише автоматизацією завдань, а додає стратегічної цінності. Впроваджуючи штучний інтелект, фахівці можуть покращити надання послуг, ухвалювати рішення на основі даних і попереджувати виникнення загроз. Прийняття змін та підвищення кваліфікації, на нашу думку, є важливими елементами вдосконалення діяльності у сфері юриспруденції та правоохоронної діяльності. Оскільки ці галузі розвиваються, для юристів та правоохоронців, зокрема, все більш важливо не тільки приймати, а й активно використовувати зміни, які відбуваються в результаті використання нових технологій. Ключем до успіху в цій галузі є підвищення кваліфікації та адаптація до цих досягнень, оскільки це вже не є необов'язковим, а необхідним.

Впровадження штучного інтелекту в юридичну практику призвело до значних змін у способі роботи юристів. Він каталізує інновації, пропонуючи можливості для підвищення ефективності та кращого балансу між роботою та особистим життям. Використання штучного інтелекту в юридичній практиці виходить за рамки простої адаптації до нового інструменту – це переосмислення юридичної практики у XXI ст. Технологія штучного інтелекту має потенціал для оптимізації юридичних процесів, автоматизації рутинних завдань і дає можливість юристам зосередитися на більш складній і стратегічній роботі. Завдяки штучному інтелекту юридична галузь може досягти більшої точності, швидкості та економічної ефективності у своїй повсякденній діяльності, трансформуючи спосіб надання юридичних послуг клієнтам.

Використання прогнозів штучного інтелекту як інструменту для оцінювання судового ризику може бути корисним також для правозахисників. Прогнози ШІ можуть допомогти передбачити можливі результати судових справ на основі аналізу історичних даних та судової практики. Однак важливо розуміти, що використання таких прогнозів не може гарантувати захист від звинувачень у професійній недбалості. Судовий ризик визначається не тільки на основі прогнозів ШІ, а й на основі комплексного аналізу різних факторів (законодавство, судова практика, документація справи, відносини з підозрюваними тощо). Юристи повинні використовувати прогнози ШІ як один із інструментів для прийняття рішень, але не можуть покладатися тільки на них.

Інтеграція штучного інтелекту в юридичну, правоохоронну практику – це складний процес. Майбутнє юриспруденції вже настало, і воно пов'язане зі штучним інтелектом, використання якого піднімає цікаві питання про професійну відповідальність, а саме: Чи зможе юрист, який покладається на прогнози штучного інтелекту, використати ці прогнози судового ризику як захист від звинувачень у професійній недбалості? Припустимо, що в програмному забезпеченні відбувся збій – невідомий юристу, який на той момент покладався на систему? Чи будуть виробники / розробники програмного забезпечення розділяти відповідальність за збитки, що виникли внаслідок поганої / недбалої консультації? Чи буде юрист нести витрати? Чи очікується, що юрист чи правоохоронець буде приймати критичні рішення всупереч прогнозам ШІ, і якщо вони виявляться помилковими, чи буде це автоматично покладати на юриста повну відповідальність? Ситуація, коли програмне забезпечення, на яке покладається юрист чи правоохоронець, викликає збій і призводить до збитків або негативних наслідків, може викликати складні питання щодо відповідальності різних сторін, у т. ч. виробників / розробників ШІ та самого юриста.

Відповідальність виробників / розробників програмного забезпечення на базі технологій ШІ: виробники / розробники програмного забезпечення можуть бути винні у випадку, якщо збій відбувся через недбалість, недостатню якість програми або порушення умов контракту щодо надання послуг. У багатьох

юридичних системах існують правові норми, що встановлюють відповідальність виробників за недоліки в продукції або послугах, і програмне забезпечення може вважатися продуктом або послугою.

Відповідальність юриста чи правоохоронця: юрист (правоохоронець) може нести відповідальність, якщо не виконав обов'язків з належною уважністю та професійною обізнаністю. Якщо юрист чи правоохоронець поклався на прогнози ШІ і не здійснив додаткових перевірок або не вживав належних заходів для перевірки адекватності цих прогнозів, його можуть звинуватити у недбалості.

Рішення в ситуації невідповідності прогнозів ШІ:

- юрист (правоохоронець) має обов'язок вжити всіх розумних заходів для перевірки точності та адекватності прогнозів ШІ, і він повинен враховувати їх як один із факторів під час ухвалення рішення;
- якщо прогнози ШІ виявляться помилковими, юрист (правоохоронець) не обов'язково несе повну відповідальність, адже він може довести, що вжив всіх необхідних заходів та опирався на наявні дані та досвід.

Вирішення питань щодо відповідальності у ситуаціях збоїв програмного забезпечення та використання прогнозів ШІ вимагає комплексного аналізу конкретних обставин та застосування правових норм. Юристам та правоохоронцям рекомендується бути обережними під час використання прогнозів ШІ та завжди вживати належних заходів для зменшення ризику негативних наслідків.

Використання штучного інтелекту (ШІ) в юридичній та правоохоронній практиці відкриває нові можливості, але також може підпадати під вплив відповідних загроз. Ось деякі з них.

- недостатня точність і надійність: ШІ може помилятися, особливо під час аналізу складних правових питань або нових ситуацій, на які немає достатньої кількості даних для навчання алгоритмів;
- недостатня прозорість рішень: деякі алгоритми машинного навчання можуть бути складними для розуміння і пояснення, що може ускладнювати визначення причин і результатів прийнятих рішень;
- проблеми конфіденційності та безпеки: використання ШІ може створювати ризики порушення конфіденційності даних, особливо якщо вони містять особисту інформацію клієнтів або конфіденційні правові дані. У такому контексті варто звернутися до дослідження С. Барбашина, який наводить приклад Італії, що «...обмежила доступ до Chat GPT через занепокоєння щодо оброблення персональних даних громадян, ...італійський регулятор зазначає про відсутність правової основи, яка б виправдовувала масовий збір і зберігання персональних даних із метою «навчання» алгоритмів, що лежать в основі роботи платформи» [2];
- залежність від технологій: юристи та правоохоронці можуть бути залежними від ШІ та відчувати складнощі, коли система зазнає збоїв або виявляється непрацездатною;
- вплив на робочі місця: впровадження ШІ може призвести до змін у потребах у персоналі та відчуття загрози робочих місць для деяких професій;
- етичні питання: використання ШІ може зумовлювати етичні дебати, зокрема щодо застосування алгоритмів штучного інтелекту в прийнятті судових рішень, особливо в контексті правової відповідальності та справедливості.

Вказані недоліки і проблеми підкреслюють необхідність обережного підходу до використання ШІ в юридичній та правоохоронній практиці, а також постійного вдосконалення технологій та правових норм для забезпечення ефективного та етичного використання цих систем.

Висновки. З огляду на вищеподані гіпотези можемо сформулювати такі перспективи використання ШІ в юриспруденції та правоохоронній діяльності.

1. Розвиток нейромереж та глибокого навчання: впровадження нейромереж та глибокого навчання в юридичну та правоохоронну практику дасть змогу створити більш точні та продуктивні системи для аналізу правової інформації та прийняття рішень.
2. Розширення сфер застосування: ШІ буде використовуватися в широкому спектрі сфер, у т. ч. кримінальному праві, цивільному праві, корпоративному праві, інтелектуальній власності та ін.
3. Розвиток автоматизованих юридичних ботів: ШІ може бути використаний для створення автоматизованих юридичних ботів, які зможуть надавати правову консультацію, вести переговори та навіть представляти клієнтів у суді.
4. Застосування вирішення онлайн-конфліктів: ШІ можна використати для створення систем онлайн-вирішення конфліктів, які дають змогу вирішувати правові спори швидко та ефективно через Інтернет.

Під час використання інструментів штучного інтелекту юристи, наприклад, мають дотримуватися принципів конфіденційності та безпеки даних, а правоохоронні органи мають впровадити нову підготовку,

щоб правоохоронці могли успішно адаптуватися до цього нового середовища. Поліцейські академії та навчальні центри повинні оновити свої навчальні програми, щоб забезпечити правоохоронцям навички використання інструментів штучного інтелекту для проведення досліджень та роботи в сфері правопорядку, оскільки ці знання будуть цінуватися у процесі розкриття злочину та протидії йому.

Список використаних джерел

1. Андрощук Г. Штучний інтелект: економіка, інтелектуальна власність, загрози. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. С. 56–74.
2. Барбашин С. Штучний інтелект: проблеми та перспективи правового регулювання в Україні та ЄС. *Право України*. 2023. URL: <https://pravo.ua/shtuchnyi-intelekt-problemy-ta-perspektyvy-pravovoho-rehulivannia-v-ukraini-ta-ies> (дата звернення: 15.03.2024)
3. Богом'я В. І., Гудзь А. С. Штучний інтелект: сучасний стан і перспективи застосування. *Modern Information Technologies in the Sphere of Security and Defence*. No 1(46)/2023 . С. 13–17.
4. Костюченко О. Ю. Чи забезпечить використання штучного інтелекту у кримінальному судочинстві більш високий рівень дотримання прав учасників провадження? *Технології добросовісного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки* : матеріали всеукр. наук.-педагог. підвищення кваліфікації, 31 липня – 10 вересня 2023 р. Одеса : Гельветика, 2023. С. 134–136.
5. Коцко Т. А. Безпекі аспекти розвитку технологій штучного інтелекту. *Технології добросовісного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки* : матеріали всеукр. наук.-педагог. підвищення кваліфікації, 31 липня – 10 вересня 2023 р. Одеса : Гельветика, 2023. С. 138–142.
6. *Перспективи та межі використання штучного інтелекту в кримінальному процесі*. FAMA. AGENCY. 2024. 56 с.
7. Муравська Ю. *Штучний інтелект як елемент інтелектуальної безпеки: міжнародно-правовий аспект*. Правове регулювання цифрової економіки та штучного інтелекту: національний та міжнародний виміри: матеріали між нар. наук.-практ. конф. 16 листоп. 2023 р.; НДПВ НАПрН України. Київ : Інтерсервіс, 2023. С. 172–175.
8. Рассел С., Норвіг П. Штучний інтелект. Сучасний підхід. Т. 1. Рішення проблем: знання і міркування. Вільямс, 2021. 706 с.
9. Тимошенко Є. А. Штучний інтелект як суб'єкт права інтелектуальної власності. *Проблеми права інтелектуальної власності*. 2020. С. 328–332.
10. Artificial Intelligence in Law Industry: Key Trends. *Intellisoft*. 2023. URL: <https://intellisoft.io/artificial-intelligence-ai-in-the-law-industry-key-trends-examples-usages> (дата звернення: 17.03.2024).
11. Artificial Intelligence – Worldwide. *Statista*. 2024. URL: <https://www.statista.com/outlook/tmo/artificial-intelligence/worldwide> (дата звернення: 15.03.2024).
12. Generative AI could raise global GDP by 7 %. *Goldman Sachs*. 2023. URL: <https://www.goldmansachs.com/intelligence/pages/generative-ai-could-raise-global-gdp-by-7-percent.html> (дата звернення: 15.03.2024).
13. Law Bots: How AI Is Reshaping the Legal Profession. *American BAR Association. Business Law Today*. 2022. URL: <https://businesslawtoday.org/2022/02/how-ai-is-reshaping-legal-profession> (дата звернення: 15.03.2024).
14. Villasenor J. How AI will revolutionize the practice of law. *Brookings*. URL: <https://www.brookings.edu/articles/how-ai-will-revolutionize-the-practice-of-law> (дата звернення: 16.03.2024).
15. Yara O., Brazheyev A., Golovko L., Bashkatova V. Legal Regulation of the Use of Artificial Intelligence: Problems and Development Prospects. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. 10, 1. P. 281–289.

References

1. Androshchuk, H. (2021). Shtuchnyi intelekt: ekonomika, intelektualna vlasnist, zahrozy [Artificial intelligence: economics, intellectual property, threats]. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti - Theory and practice of intellectual property*, 56-74 [in Ukrainian].
2. Barbashyn, S. (2023). Shtuchnyi intelekt: problemy ta perspektyvy pravovoho rehulivannia v Ukraini ta YeS [Artificial intelligence: problems and prospects of legal regulation in Ukraine and the EU]. *Pravo Ukrainy – Law of Ukraine*. Retrieved from <https://pravo.ua/shtuchnyi-intelekt-problemy-ta-perspektyvy-pravovoho-rehulivannia-v-ukraini-ta-ies> [in Ukrainian]

3. Bohomia, V. I. & Hudz, A. S. (2023). Shtuchnyi intelekt: suchasnyi stan i perspektyvy zastosuvannya [Artificial intelligence: current state and prospects of application]. *Modern Information Technologies in the Sphere of Security and Defence*, 1(46), 13-17 [in Ukrainian]
4. Kostiuchenko, O. Iu. (2023). Chy zabezpechyt vykorystannia shtuchnoho intelektu u kryminalnomu sudochynstvi bilsh vysokoyi riven dotrymanna prav uchastykiv provadzhennia? [Will the Use of Artificial Intelligence in Criminal Proceedings Ensure a Higher Level of Respect for the Rights of Participants in Proceedings?] *Tekhnologii dobrochesnoho vykorystannia shtuchnoho intelektu u sferi osvity ta nauky : materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii - Technologies for the fair use of artificial intelligence in the field of education and science: materials of the all-Ukrainian scientific and pedagogical advanced training*, 31 lypnia – 10 veresnia 2023 roku. Odesa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 134-136 [in Ukrainian]
5. Kotsko, T. A. (2023). Bezpekovi aspekty rozvytku tekhnologii shtuchnoho intelektu [Security aspects of the development of artificial intelligence technologie]. *Tekhnologii dobrochesnoho vykorystannia shtuchnoho intelektu u sferi osvity ta nauky : materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii - Technologies for the fair use of artificial intelligence in the field of education and science: materials of the all-Ukrainian scientific and pedagogical advanced training*, 31 lypnia – 10 veresnia 2023 roku. Odesa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2023. S. 138-142 [in Ukrainian]
6. *Perspektyvy ta mezhi vykorystannia shtuchnoho intelektu v kryminalnomu protsesi [Prospects and Limits of Using Artificial Intelligence in Criminal Proceedings]* (2024). FAMA. AGENCY [in Ukrainian]
7. Muravska Yu. Shtuchnyi intelekt yak element intelektualnoi bezpeky: mizhnarodno-pravovyi aspekt [Artificial intelligence as an element of intellectual security: international legal aspect]. *Pravove rehuliuвання tsyfrovoy ekonomiky ta shtuchnoho intelektu: natsionalnyi ta mizhnarodnyi vymiry: materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii - Legal regulation of the digital economy and artificial intelligence: national and international dimensions: materials of the international scientific and practical conference. 16 lystopada 2023 r.* Kyiv: Interservis, 172-175 [in Ukrainian]
8. Rassel, S. & Norvich, P. (2021). Shtuchnyi intelekt. Suchasnyi pidkhid [Artificial intelligence. A modern approach]. T. 1. Rishennia problem: znannia i mirkuvannia - *Problem solving: knowledge and reasoning*. Viliams [in Ukrainian]
9. Tymoshenko, Ye. A. (2020). Shtuchnyi intelekt yak subiekt prava intelektualnoi vlasnosti [Artificial Intelligence as a Subject of Intellectual Property Rights]. *Problemy prava intelektualnoi vlasnosti - Problems of intellectual property law*, 328-332 [in Ukrainian]
10. *Artificial Intelligence in Law Industry: Key Trends*. Intellisoft. 2023. Retrieved from <https://intellisoft.io/artificial-intelligence-ai-in-the-law-industry-key-trends-examples-usages> [in English]
11. *Artificial Intelligence – Worldwide*. Statista. 2024. Retrieved from <https://www.statista.com/outlook/tmo/artificial-intelligence/worldwide> [in English]
12. *Generative AI could raise global GDP by 7 %*. Goldman Sachs. 2023. Retrieved from <https://www.goldmansachs.com/intelligence/pages/generative-ai-could-raise-global-gdp-by-7-percent.html> [in English]
13. *Law Bots: How AI Is Reshaping the Legal Profession*. American BAR Association. Business Law Today. 2022. Retrieved from <https://businesslawtoday.org/2022/02/how-ai-is-reshaping-legal-profession> [in English]
14. Villasenor, J. *How AI will revolutionize the practice of law*. Brookings. Retrieved from: <https://www.brookings.edu/articles/how-ai-will-revolutionize-the-practice-of-law> [in English]
15. Yara, O., Brazheyev, A., Golovko, L. & Bashkatova, V. (2021). Legal Regulation of the Use of Artificial Intelligence: Problems and Development Prospects. *European Journal of Sustainable Development*, 10, 1, 281-289 [in English]

Стаття надійшла до редакції 15.05.2024